

Posamezne številke:
Navadne Din 1.—
ob nedeljah Din 1.50.

„TABOR“ izhaja vsak dan, razven
neselje in praznikov, ob 14. uri z
datumom naslednjega dne ter etane
vsakega po pošti D 12.50, za ino-
mativo D 20.50, dostavljen na dom
D 14.—, na izkaznice D 12.50.
Inzerati po dogovoru.

Naroča se pri upravi „TABORA“
MARIBOR, Jurčičeva ulica številka 4.

Pošilnina plačana v gotovini!

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din 1.—
ob nedeljah Din 1.50.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mar-
iboru, Jurčičeva ul. št. 4. L. nad-
stropje. Telefon Interurb. št. 276.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4. prilike, domo. Tele-
fon št. 21. — SHS poštnoštevnika
številka št. 11.757.

Na naročila brez denarja se ne
sprejema. — Kucopisi se ne vračajo.

Leto: IV.

Maribor, sreda 11. julija 1923.

Številka: 153

Klic iz Korotana!

Glas o koroškem šolstvu.
(izviren dopis).

Celovec, koncem junija.

Dr. Ninčičeve besede v beograjski
Skupščini so razdražile srčno gnezdo
tukajšnjih ultra-Nemcev. Celovške štiti-
mee hudo napadajo dr. Ninčiča ter mu
očitajo, da je govoril grdo laž. In vendar
so bile njegove besede trda, gola resnica.
Štimce pravijo, da skrbijo ljubljanski
»Hetzslovenec« predvsem za to, da se
Koroška ne pomiri in da se mir med
Nemci in Slovenci za vsako ceno kali. —
Vprašamo pa: kaj je mir na Koroškem?
Pokopališče slovenskega duha, nacional-
na slovenska smrt. In kdo so »Hetzslowe-
nen«? Vsak Slovenec, ki količkaj ljubi
svoj narod in govori slovensko, je že
svoj narod in govori slovensko, je že
»sein Hetzslowene«. Predvsem pa sloven-
ska inteligenca! Gorje Slovencu, če di-
ne slovenski in predvsem gorje izobra-
ženstvu!

Dan za dnem trobijo celovške štimce,
da so Jugoslovenci nasilno poslovenili
Maribor, Celje, Spodnji Dravograd, Me-
žiško dolino itd. Nemci bi pač hoteli v
teh krajih še dalje gospodovati. Sami
pa prav nič ne skrivajo načrta, da je
treba prejkomogoče ponemčiti slovenske
Korošce!

Mi Slovenci — 70.000 nas je, menda še
več — nimamo slovenske šole. Štimce
pravijo, da je vse to smrdljiva laž! V
vseh Koroški ni slovenske vasi, ki bi ne
imela šole in ni ga otroka, kateremu bi
kdo onemogočil šolski pouk. V splošnem
je to res, toda — kakšne šole imamo?
Utravistične, ki so pravzaprav narodoval-
nice. Prvega dne, ko slovenski otrok
vstopi v šolo, se že uči nemški pozdrav:
»Guten Tag«. Pol leta se sme milostno
učiti slovenskih črk, takoj nato pa se
začne nemški pouk. V prvem razredu
zna učitelj slovensko, v drugem razredu
uči otroke trd Neme in slovenska govo-
rica je že pregreha. V velikih slovenskih
krajih kakor Vetrin, Borovlje, Grab-
štajn, Podlujbelj so šole popolnoma nem-
ške; tam ne poznajo niti slovenskega a-
becednika. Izšolan otrok ne zna sloven-
sko ne brati ne pisati in ne pravilno go-
voriti; dobro pa se je naučil zasramovati
svoj materni jezik. Alko pa je vendarle
kdo, ki zna slovensko čitati, se je naučil
doma, ali pa pri krščanskem nauku. Pa
tudi pri poučevanju krščanskega nauka
je prepovedano pisati slovensko. Ni mo-
goče niti verjeti, koliko smo zaradi tega
pretrpeli slovenski katehetje. In sedaj
izganjajo slovensko duhovščino, na nje-
no mesto pa nastavlajo trde Nemce.
Kaj ne, štimca, to je grda laž!!
Pred glasovanjem so nam Nemci na le-
takih obljubliali slovenske šole, slovenska
koroška nebesa, dajejo pa nam nacional-
no smrt.

Kaj je to: »Kärntner Heimatsgedanke«?
Načrt ponemčevanja koroških Slovencev
— temu se pravi bratska koroška ljube-
zen. Govore o »slovenische Trutzschu-
len«. To so šole, kjer bi se učilo nekoliko
več maternega slovenskega jezika. Koli-
ko »Deutsche Trutzschulen« pa stoji v
Jugoslaviji, na Poljskem, na Češkem?
Proč ž njimi! Čemu jih trpite, ko so pa
koroški Nemci načelno proti manjšin-
skemu šolstvu.

V zadnjem času pobirajo tudi pri Slo-
vencih za »Grenzschulen«. Tam na meji
— pravijo — je veliko nemških otrok, ki
se ne morejo vzgojiti dovolj nemško, ker
so tam Slovenci. Take šole nameravajo
zidati ali jih že zidajo v Ljubelju, na Po-
drožici in drugod. Kdor le malo pozna
te pokrajine, ve, da tamkaj sploh ni
nemških otrok. »Grenzschulen« bi naj
bile nove ponemčevalnice. To je vse.

Iz narodne skupščine.

Volitev skupščinskih odborov. — Pretres zakona o zavarovanju posevkov.

Beograd, 9. julija V današnji seji
so pozamezni poslanci, zlasti muslimani
in zemljoradniki, ostro grajali postopa-
nje notranjega ministra Vujičića na-
pram vsakomur v Bosni, ki ni radikal.
Očitati so mu, da je sovražnik države,
ker tepta vse ustavne pravice. Volitev
skupščinskih odborov je bila odložena na
jutri.

Beograd, 10. julija. (Izv.) »Politika«
poroča: V zvezi z današnjo sejo narodne
skupščine so imeli vsi parlamentarni
klubi včeraj posvetovanja, na katerih so

Tudi muslimani ostanejo v parlamentu.

Beograd, 10. julija. (Izv.) Odkar so
stopili muslimani v opozicijski blok,
so nastopili vedno v sporazumu s kleri-
kalc, Tudi v vprašanju zapustitve parla-
menta so postopali sporazumno. Kakor

določili kandidate za posamezne odseke,
ki so se izvolili na današnji seji.

Beograd, 10. julija. (Izv.) Današnja
sejo narodne skupščine je otvoril pred-
sednik Ljuba Jovanović ob 9. uri. Na
dnevnom redu je bila izvolitev odsekov
za proučevanje raznih zakonskih predlo-
gov. Izvoljenih je bilo sedem odborov. —
Glasovanje je trajalo do pol 12. ure. Nato
je pričela razprava o zakonskem načrtu
za zavarovanje posevkov proti toči in po-
plavi. Prvi govori poslanec Lazić, ki ob
času, ko to poročamo, se ni končal.

hitro so sklenili klerikalci, da ostanejo v
parlamentu, so sprejeli tudi muslimani
ta sklep. Današnje seje so se udeležili ta-
ko klerikalci, kakor muslimani.

Italija hoče nasilno anektirati Reko.

Mussolini rabi zunanji politični uspeh za volitve.

Beograd, 10. julija. (Izv.) »Politika«
poroča: V zadnjih dneh so se razširile po
našem in inozemskem časopisju alar-
mantne vesti o nekakih akcijah, ki se
baje pripravljajo na naši zapadni meji.
V vseh teh vesteh se v prvi vrsti omenja
Italija. Vsi politični krogi od skrajne le-
vice do skrajne desnice so radi tega
vznemirjeni ter zahtevajo, da se posveča
varstvu naših mej največja pažnja. Mi-
nistrski svet je imel včeraj popoldne se-
jo, na kateri je razpravljalo o raznih te-
kočih zadevah. Zunanji minister dr. Nin-
čič je podal poročilo o poteku lausanske
konference. Kakor se zatrjuje, ne bo na-
ša vlada podpisala mirovne pogodbe s
Turčijo, ker Turčija ni sprejela naših
zahtev ekonomskega značaja. Turčija je
hotela od nas izsiliti gotove obveze, ki pa
so likvidirane že z balkansko vojno. Tudi
se je ministrski svet bavil z odnosi na-
pram Italiji. Seje se je udeležil tudi voj-
ni minister general Pešič.

Beograd, 10. julija. (Izv.) V pouče-
nih krogih se zatrjuje, da opravičuje
Italija svoje zahteve glede aneksije Re-
ke s tem, da mora vlada pri prihodnjih
volitvah doseči zlasti v zunanji politiki
konkretno uspehe, ako hoče upati na zma-
go pri volitvah. Radi evakuacije tretje
one in Suška je nastalo v Italiji na-
pram vladi veliko nerazpoloženje, ki ga
more odstraniti samo italijanska rešitev
reškega vprašanja. Mussolini hoče vpli-
vati na ugodno rešitev reškega vpraša-
nja tudi s tem, da grozi z izstopom iz
zveze narodov, če se ne ugoti italijan-
skim zahtevam. Ker bi lahko izstop Ita-
lije vplival na ravnovesje v Evropi, upa
italijanska vlada, da bo s temi grožnja-
mi prisilila veslele, da se izrečejo za ita-
lijansko stališče. Italija bo zato skušala
presenetiti Evropo z gotovimi dejstvi ter
tako izsiliti zase ugodno rešitev. Mini-
strski svet je spoznal italijanske nakane
in bo vlada podvzela potrebne korake, da
to nakano prepreči.

Pred podpisom mirovne pogodbe v Lausanni.

Lausanne, 9. julija. Švicarska brzo-
javna agentura je objavila nekatere po-
drobnosti o sporazumu, ki je bil sklenjen
v noči od nedelje na ponedeljek. Mirovna
pogodba stopi v veljavo šele potem, ko
jo odobrijo trije parlamenti. Rusija bo
povabljena, da pošlje svojega zastopnika,
ki bo podpisal sporazum o morskem oži-
nah. Odgovor je pričakovati šele čez par
dne. Z ozirom na to se bo izvršil slovesen
podpis mirovne pogodbe šele 17. ali 18.
julija.

Angora, 9. julija. Ministrski svet je
pooblastil Lzmeta-pašo, da podpiše lau-
samsko mirovno pogodbo.

Beneš v Parizu.

Pariz, 9. julija. Češkoslovaški mini-
ster za zunanje zadeve dr. Beneš je več-
raj prispel semkaj. Imel je danes dolg
razgovor s Poincarejem. Vsebina razgo-
vora ni znana. Jutri potuje dr. Beneš v
London.

Uradniški zakon.

Beograd, 9. julija. V današnji seji
je zakonodajni odbor obširno razpravljalo
o 9. poglavju uradniškega zakona, ki go-
vori o penzijah. Opozicija, zlasti demo-
krati so nastopili proti nekaterim reak-
cijonarnim določbam, ki so jih radikalci
vtihotapili v načrt. Velik hrup je vzbudil
predlog radikalca Velje Popovića,
naj bi se od dobivanja penzij izključili

sluge. Radikalce je bilo zelo sram tega
svojega socijalno tako »pravičnega« čla-
na ter so hiteli izjavljati, da to ni predlog
kluba. Da se prestilizira poglavje v smi-
slu stavljenih predlogov, se je seja od-
godila na jutri popoldne.

Stavka kovinarjev v Nemčiji.

Berlin, 9. julija. Delavsko minist-
stvo je prevzelo posredovanje med delo-
dajalci in delavstvom kovinarskih to-
varn, ki je napovedalo stavko. Prvi se-
stane med obema strankama se je vršil
danes v prostorih državnega delavskega
ministrstva. Rezultat še ni znan, vendar
pa je stavkovno vodstvo preklicalo ukaz
glede razširjenja stavke na druga pod-
jetja. Stavka približno 130.000 delavcev.

Komunistični »Lavoratore« v Trstu ustavljen.

Rim, 8. julija. Iz Trsta poročajo, da
je bilo komunistično glasilo »Lavorato-
re« ponovno ustavljeno, ker baje piše
proti državi. Glaven povod je bil članek,
v katerem vojaški novinec prisega so-
vrastvo meščanskemu razredu. Vojaška
oblast je tiskarno zasedla.

BORZA.

Curik, 10. julija. (Izv.) Sklepnit tečaj.
Pariz 33.90, Beograd 6.10, London 26.45,
Berlin 0.0021, Praga 17.425, Milan 24.60,
Newyork 579.50, Dunaj 0.0082, žig. krone
0.00825, Budimpešta 0.675, Varšava 0.045,
Sofija 5.60.

Zagreb, 10. julija. Pariz 550—575,
Švica 16.375—16.425, Milan 4.03—4.05.

prav, to niso »Trutzschulene«. Hinavstvo,
laž in teror, to je toliko hvalisana nem-
ška »kultura«.

Nemci ne morejo prehvaliti naših na-
trakvističnih šol. Dobro bi bilo, če bi jih
naklonila jugoslov. vlada tudi tamošnjim
Nemcem. Recept je na razpolago. Kako
bodo srečni!

Da dunajska vlada nima moči, od-
preti slovenskih šol — to je grda laž.
Vlada ima moč in kar hoče, to izvrši.
Toda vlada sama je tista, ki vzdržuje o-
ne, na katere potem upira prst, češ: ti ne
pustijo, nemško ljudstvo ne dovoli!

Utravistične šole so najnevarnejše
orodje v nemških rokah. One pomemču-
jejo stalno in po smotrenem načrtu.

Več — več pozornosti! kličemo jugo-
slovanski vladi. Ne zapustite nas! Mislite
na Koroško! Morituri vos salutanti!

Politične vesti.

Kako si je zamislil Stambu-
ljski „veliko jugoslovansko
carstvo“?

Brez Hrvatov in Slovencev!

Iz Sofije poročajo, da je bil v pitalni
mizi ubitega Stambulskega najden z
njegovo lastno roko pisani načrt o urodit-
vi odnosa med Bolgarsko in Jugosla-
vijo in o bodočnosti Balkana sploh. Na-
črt nosi naslov: »Načrt ustave za Veliko
jugoslovansko carstvo«. Glavna vsebina
načrta je: 1. med Srbijo in Bolgarsko se
uvede skupnost eksistence; 2. Hrvati in
Slovenci so izključeni iz bodoče skupne
države Srbov in Bolgarov; 3. bodoči ju-
goslovanski car se izvoli z ljudskim gla-
sovanjem; 4. interesne sfere v Macedo-
niji se razdelijo sporazumno. Podoben iz-
javo je podal svoj čas tudi prejšnji bol-
garski poslanik v Pragi dr. Daskalov.

* Koroščevo slepomišljenje. Kakor smo
že včeraj poročali, se je zgodilo, kar so
pričakovali vsi, ki razmere poznajo. Ko-
rošec je poslal v narodni skupščini v boj
kot rjoveča leva Hohnjeca in Vesenjaka,
ki sta grozila z abstinenco slovenskih
klerikalnih poslancev radi novih dav-
kov in pa radi — avtonomije. Davki so
bili sprejeti — in klerikalni poslanci bi
morali izvajati konsekvence in izvršiti
svojo grožnjo, zlasti še, ker je Vesenjajk
slovesno zahteval, da je abstinenca za-
hteva slovenskega ljudstva. Toda Koro-
šec si je premislil in da zakrije svoj u-
mik in da si ne prekriža vseh potov za
vstop v vlado, se je skrtil za zaupnike so-
dajše stranke, katerim je dokazal, da sodaj
še ni čas za to, da bi klerikalni poslanci
zapustili Beograd in tirali Radičeve po-
litiko. In gospodje zaupniki so mu seve-
da prikimali, da bodo o abstinenci skle-
pali šele pred jesenskimi zasedanjem na-
rodne skupščine. Zopet se je torej zgo-
dilo, da so se tresle gore, rodila pa se je —
miška. Ne dvonimo niti najmanj, da bo
jesenski sklep zaupnikov SLS enak ka-
kor je ta od zadnje nedelje. Zakaj kleri-
kalci dobro vedo, da jih zapusti najmanj
polovica vseh volilcev od zadnjic, če bi
se podali na pot brezplodne Radičeve po-
litike. Saj jih že danes preklinja velik
del volilstva, ki se je dalo zadnjič zape-
ljati od blestečih fraz Koroščeve megla-
ne avtonomije. Facit celjske seje SLS je
torej polom klerikalne politike; celjsko
zborovanje je bilo navadna komedija; hu-
diča so slikali na steno — v odločilnem
momentu pa stisnili rep med noge. Za
ljudstvo pa bodo morali najti zopet nov
kup laži, obrekovanja in hujskanja. Saj
v tem so odlični mojstri.

* O dvojni morali polemizirajo Ko-
roščevi listi in beograjska »Politika«. Članek »Jezuit« smo ponatignili tudi mi.

Nanj je odgovoril »Slovenec«, ki je zavil resnico tako, da je velika večina Slovencev jezuitska, če je dr. Korošec jezuit. Slovenci niso sovražili Srbov, toda v prvih vojnih letih jim ni preostajalo drugega nego pasiven odpor. Vse bi bilo dobro, če bi tega ne trdil ravno »Slovenec«, to se pravi: če bi ne fantazirali o pasivnem odporu klerikalni Slovenci.

»Politika« je namreč dobro zbrala razne podatke in jih servirala dr. Korošču; med temi je tudi slovita »Slovenčeva« pristnokatoliška »ročica pozicije«: »S kanihi vas pozdravimo — vi Srbi — dom bladen vam postavimo — ob vrbi...«

»Politika« sklepa, da niso bili klerikalci nikoli srbski prijatelji in tudi ne bodo.

* **Pred izmeno velikih županov na Hrvaškem in v Sloveniji?** V gotovih beograjskih krogih, ki stojijo v stikih z radikalno vlado, se zatrjuje, da se bodo v kratkem izmenjali novi veliki župani v Hrvatski in v Sloveniji, ker sedanji — komaj pred kratkim v radikale prepečeni — baje niso dovolj zanesljivi. Vlada namerava sedanje odstaviti ali pa upokojiti, na njihova mesta pa postaviti razne stare preizkušene srbijske radikale. Mogoče je to v zvezi s predlogom bosanskih radikalov za ustvaritev Velike Srbije, o katerem poročamo na drugem mestu? Radovedni smo le, kaj bi rekli potemu gg. Lukan, Pfeifer etc.?

* **Nov radikalski manever.** Radikalni so na vse načine poizkušali, da bi kakor v Sloveniji tudi na Hrvaškem ustanovili svojo strankarsko organizacijo, kar jim pa ni uspelo. To, da so se direktno poizkusili, spraviti vsaj gotov del Hrvatov pod velikosrbski klobuk, ponesrečili, pa radikalom se ni vzelo podjetnosti. Prišli so sedaj na drugačno misel — organizirati med Hrvatov novo stranko, ki naj bi na zunaj bila neodvisna, na znotraj pa radikalna dekla. V ta namen so pridobili med banovinskimi, kakor tudi med bosanskimi Hrvatov baje že nekaj ljudi, celo frančiškanov, kakor zatrjuje »Jutranji List«, ki so pripravljeni ustanoviti in voditi tako tajno radikalno stranko. Radikalni se pač poslužujejo vseh sredstev.

* **Tudi Spahu se majejo tla.** Na drugem mestu poročamo, da se pričinja v hrvatskih selih svitati in da ljudstvo zapušča Radića, na boljšem pa ni tudi drugi federalistični demagog, musliman Spaho. Njegovi muslimanski volilci so silno nezadovoljni z njegovo politično taktiko. Ljudstvo občuti dan za dnem bolj vso težino njegove neumne politike, posebno veliko ogorčenje pa vlada radi ubustave agrarne reforme, ki je hudo zadela tisoče malih muslimanskih ljudi, ki tvorijo ogromno večino Spahovih volilcev. Ti volilci pozivajo sedaj Spaha, da krene na drugo pot, ker bodo v nasprotnem slučaju pri prihodnjih volitvah izbrali druge, sposobnejše poslance nego so oni in njegovi tovariši.

* **Volitve za Veliko Srbijo.** Bosanski radikalni, katere tvorijo večinoma nekdanji najvdanejši Habsburški hlapci, so prišli na originalno misel, predlagajo namreč sledečo rešitev naših notranje-političnih sporov: Sedanja narodna skupščina kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev naj se razpusti, v jeseni pa naj

Iz Češkoslovaške.

Husove proslave. — »Narodni hnutí«.

Letošnja proslava Husovega dne na Češkem ni bila samo manifestacija protiklerikalnega razpoloženja, ampak tudi mogočen izraz pijetete, ki jo ima napredna Češka do velikega reformatorja in mučenca. Hus ni bil obsojen na grmado le kot »krivoverec«, ampak je bil — kakor sta to lepo dokazala Palacky in Havliček — tudi odločen Čeh, ki se je bori proti nemškimi kulturnim vplivom in opozarjal rojake na potrebo popolne osamosvojitve.

V četrtek in petek so se vršile širom Češkoslovaške husitske slavnosti, ki so dokaz, da je duh »božjih bojevnikov« silnejši nego moč klerikalne mase. Ponekod so imele slavnosti cerkven značaj, ker Husa slavita češka evangeljska in pravoslavna cerkev. Zelo impozantna je bila proslava v Pragi. Tisoči ljudi so prišli v četrtek v Prago, da se pridružijo povorkam, ki so manifestirale po mestu.

Klerikalci so mislili, da bodo protiklerikalne množice kako drugače poplašale njihovo izzivanje. Oni bi namreč

se razpišejo nove volitve v velikosrbsko narodno skupščino! Volitve bi se vršile samo na teritoriju Južne in Severne Srbije, Črne gore, Vojvodine, Srema, Bosne in Hercegovine ter dela Dalmacije. Ta narodna skupščina, izvoljena samo od probivalstva srbskih pokrajin, naj bi potem dala državi novo ime Velika Srbija, ostali deli, okrajena Hrvatska, Slavonija in Slovenija pa naj bi se proglasili za osvojeno anektirano ozemlje. V teh pokrajinah naj bi se volitve ne vršile tako dolgo, dokler bi se ne izvršila asimilacija, to je posrbljenje Hrvatov in Slovencev. Baje vzbujajo ta gorostasni predlog bosanskih radikalov v Beogradu veliko navdušenje!

* **Italijansko-madžarske spletke radi Reke.** Kakor poročajo iz Rima, je bila aneksija Reke s strani Italije sklenjena že o priliki poseta madžarskega zunanje-ministra profa Bethlena v Rimu. Med Bethlenom in Mussolinijem je bil sklenjen, kakor zatrjujejo te vesti, sporazum, po katerem naj bi Italija rešila reško vprašanje enostavno nasilnim potom, potem aneksije, v italijanski Reki pa bi potem dobila Madžarska del pristanišča v popolnoma svobodno uporabo. Svoj aneksionistični apetit hoče Italija prikriti s sledečo pravno utemeljitvijo: Reka je bila poprej madžarska last, ker pa je Madžarska bila poražena in mora plačati vojno odškodnino, bi Italija vzela Reko — na račun te vojne odškodnine! Ta teorija je zelo lepa, samo Italijani so si jo prepoznali izmislili, ker je bila Reka že davno mednarodno-veljavno proglašena za — neodvisno državo. Da se pa Italijani, ki so prelomili še vsako pogodbo, ne bi strašili tudi še danes nasilno sankcionirati ta načrt, o tem pač ne moremo dvomiti.

* **Grško-turški sporazum.** Med Grki in Turki je bil na lausanski konferenci končno dosežen sporazum. Ismed-paša je imel daljši razgovor s predsednikom grške delegacije, s katerim sta se sporazumela o vseh še spornih vprašanjih, nakar sta obvestila predsedstvo konference, da je dosežen popoln sporazum.

V nedeljo 15. julija 1923 vsi

na telovadni nastop in veselico

Skola v Studencih.

Sport.

: SK Hašk, Zagreb : ISSK Maribor. Dne 15. julija t. l. popoldne nastopi tukajšnji prvak »Maribor« proti »Hašk« iz Zagreba v prijateljski tekmi v Mariboru. Sloves, katerega uživa »Hašk« v nogometu pač ni treba še obširneje razpravljati, kajti isti je splošno znan ne samo v naši državi, temveč tudi v inozemstvu in mariborsko prebivalstvo bode imelo s to tekmo priložnost, da se lasne oči prepričajo o njegovi zmoglosti in krasni igri. — »Maribor« se bode moral zelo potruditi, da se častno odreže. — Že sedaj opozarjamo cenjeno publiko na to igro.

hoteli napeljati vodo na svoj mlin. Radi bi šli med ljudstvo kot »ponizani in razžaljeni«, kot žrtve za krščansko vero. Tega veselja pa jim nihče ni dal okusiti; slavnosti so potekle zelo dostojno in brez incidentov. Nek provincijalni »katoliški list« je izpljunil na Husov spomin činično primerjavo: Ker je Hus umrl za svoje prepričanje, mu je enak dr. Rašnov atentator Soupal, ki ravnatoko trpi za svoje prepričanje. Po tej logiki bi imel Soupal celo vrsto tovarišev v krščanskih mučencah, ki so tudi umrli za svoje prepričanje. Tako padajo pljunčki vedno nazaj na one, ki pljujejo.

V zadnjem času razpravljajo češki listi o tzv. »Narodni hnutí«, ki bi rado posnemalo italijanski fašizem. Doguano je, da tiči za tem gibanjem dobro znana češka politična osebnost, ki ima že iz prejšnjih časov izvesten antagonizem proti Masaryku. Masaryk ni namreč politik tiste sorte, kakor so bili svojčas razni ruski državniki; njemu ni politika advokatura, marveč filozofija. Listi, ki stojijo pod vplivom dotičnega češkega politika, so polni hvale o reakciji; eden izmed njih

Velika nesreča na Dravi.

Dravski brod v Breznu utrgal. — Štirje duhovniki utonili. — Brodar se je rešil.

Maribor, 10. julija.

Danes jutraj krog pol 1. ure se je pripetila na brodu v Breznu nesreča, ki je zahtevala štiri človeške žrtve.

Krog polnoči so prišli k brodniku Maježu župnik iz Brezna Volčič, župnik od Sv. Trojice v Halozah Basnik, novomašnik iz Brezna Ribič in bogoslovec Teržečnik iz Janževca vrha, ki so bili na obisku pri veleposestniku Hirsmanu. Kljub temu, da je kilometer nižje čez Dravo most, so se hoteli prepeljati z brodom. Brodar je končno pristal na njihovo zahtevo ter jih prepeljal. Ko je prišel čoln v deročo vodo, se je nenadoma utrgala veriga. Voda je odnesla čoln proti nižje ležečemu mostu. V bližini mostu štrli iz vode velika skala. Čoln je deroča voda zanesla naravnost proti tej skali. Sunek je bil tako močan, da se je čoln preobrnil. Brodarju se je posrečilo sple-

vati na obrežje, vsi štirje duhovniki pa so utonili. Trupel utopijencev doslej še niso našli.

Na lice mesta je odrinil danes jutraj tudi mariborski rešilni oddelek. Po mestu so se razširile govorice, da je utonil tudi ruški župnik He in novomašnik v Rušah J. Kupšič, kar pa se je izkazalo kot neresnično. Hudo je zadela nesrečo zlasti stariše obeh novomašnikov, ki imela v prihodnjih dneh peti novo mašni. Župnik Basnik iz Sv. Trojice je pridigal minulo nedeljo na novi maši J. Kupšiča v Rušah. Kdo bi si mislil, da ga bo zadela drugi dan taka nesreča.

Danes popoldne je odrinila na kraj nesreče sodna komisija, ki bo pregledala tudi brod ter preiskala morebitno krivdo brodnika.

Dnevna kronika.

— **Kralj potuje v Varšavo?** Glasom vesti iz Varšave, poseti v avgustu belgijski kralj poljsko prestolico; govori pa se, da prispe ob tej priliki v Varšavo tudi naš kralj Aleksander. V koliko odgovarja ta vest resnici seveda ne vemo.

— **Demagogova kazen.** Znano je, kako je dr. Korošec za časa volilne borbe farbal posebno železničarje z vsemi mogočimi obljubami. Izrabljal je potom shodov, agentov in časopisja bedo železničarjev v svoje strankarske namene, pri tem pa seveda ni pomislil, da železničarji niso kakšni zagorski backi, ki bi se dali pridobiti samo z obljubami, ne da bi se te obljube tudi kdaj uresničile. Železničarji — seveda ne vsi, ampak baje večina — so sprejeli njegove obljube in pri volitvah 18. marca tudi res glasovali za klerikalno stranko, po volitvah pa niso pozabili, kaj jim je Korošec obljubil, ampak so pazno zasledovali njegovo politiko in čakali, kdaj se volilne obljube uresničijo. To pa se seveda ni zgodilo; mesto na bolje, gre vsak dan na slabše. Železničarji so se sedaj končno naveličali čakanja in prvi očitni znaki razočaranja so se, kakor se nam z gotove strani poroča, pokazali v nedeljo in sicer v jako neprijetni obliki za g. — dr. Korošca. Ko se je dr. Korošec vozil z zborovanja klerikalne stranke v Celju, so ga obkolili zaslepljeni železničarji ter ga vprašali, kdaj bo izpolnil ob volitvah dane obljube. Dr. Korošec se je hotel izmuzniti baje z raznimi frazami, kakor da so radikaleci, demokrati itd. krivi, da tega ni mogel storiti, železničarji pa se s tem niso zadovoljili, ampak jih je ponovna Koroščeva demagoška farbarija le še bolj razsrdila. Povedali so gospodu »voditelju Slovencev« v obraz baje mnogo pikrih in mu tudi na bolj nazoren način izrazili svojo zahvalo. Kako je celo obračunavanje med g. poslancem in njegovimi volilci železničarji v podrobnosti izgledalo, žal ne vemo, beležimo pa kot kronisti to, kar se govori po Mariboru.

— **Državna zaščita dece ukinjena.** Z zakonom o dvanajstih se ukinejo vse državne okrožne zaščite dece. Osobjne se mora v roku treh mesecev reducirati. Pokrajinske uprave so dobile nalogo, da ukinejo do tega roka vse nepotrebne oddelke pri pokrajinskih upravah.

— **Mednarodni zdravniški nadaljevalni tečaj.** Dunajska medicinska fakulteta priredi od 17. do 29. septembra 1923 X. mednarodni zdravniški nadaljevalni tečaj s posebnim vpoštevanjem terapije. Obiskovalci tečaja imajo plačati le vpisnino, katera znaša 100.000 aK. Reflektanti naj priobčijo ime ter morebitne želje tajniku dr. A. Kronfeldu, Wien IX. Porzellangasse 22.

— **Demanti o zaroki bolgarskega kralja.** Bolgarska brzojavna agencija demantira ponovno vesti tuzemskih listov o zaroki kralja Borisa z rumunsko princesinjo Ileano.

— **Vendar enkrat!** Občinski odbor občine okoliša Celje je sklenil zgradbo novega modernega poslopja za osnovno šolo. Skrajni čas je bil — treba pa je taji, da se z delom nemudoma prične.

— **Zakupna oddaja lokalov v zdravilišču Rog. Slatina.** Gostilničarje, kavarnarje, obrtnike in trgovce opozarjamo na razpis restavracijskih, kavarniških, trgovskih in obrtnih lokalov, ki se oddajo v zakupno oddajo v zdravilišču Rog. Slatina. Razpis je objavljen v »Urad. listu« od 7. jul. t. št. 62.

— **Zagrebsko vseučilišče podrejeno ministru.** Zagrebški listi poročajo, da je vlada ukinila poverjenišvo za prosveto pri pokrajinski upravi ter ga nadomestila z delegacijo. Zagrebško vseučilišče, ki je doslej spadalo pod kompetenco poverjenišva, je sedaj podrejeno direktno ministru prosvete.

— **Tuji vladarji v Varšavi.** Kakor poročajo poljski listi, namerava v jeseni posetiti Poljsko belgijski kralj Albert. Temu obisku se pripisuje velika važnost, kakor obisku maršala Focha in rumunskega kralja Ferdinanda. Jugoslovanski kralj Aleksander bo posetil Varšavo bržkone še tekom letošnje jeseni.

— **Sprejem v pomorsko vojno akademijo.** V pomorsko vojno akademijo v Gružu (Dubrovnik) se sprejme 40 pitomcev. Prošnje je vložiti na vojno ministarstvo najkasneje do 31. julija t. l. Poški traža tri leta. Pogoji: dovršena srednja šola, naše državljanstvo, telesna sposobnost, starost 17–20 let. Natančnejši pogoji so razvidni iz konkurza, ki je interesentom v našem uredništvu na vprašanje gled.

Dopisi.

Selnica ob Dravi. Dne 8. julija t. l. je bil pogreb žene 100% invalida, gosp. Marije Kunej. Da je bila pokojnica jako priljubljena, je kazala velika udeležba pri pogrebu, na katerem je ob gomili blaga pokojnice držal gospod Kaučič iz Maribora jako lep nagovor, povodom katerega je bilo marsikatero oko solzno. Blagi pokojnici želimo mir, preostali rodbini pa naše iskreno sožalje!

Objave.

§ Mestni kino. »Konjar farme U«, ameriška pustolovščina v 5. čimih se predvaja v torek, sredo in četrtek.

Mariborske vesti.

Maribor, 10. julija 1923.

Vlom v Spodnještajersko ljudsko posojilnico.

Mrtvi sluga in njegov prijatelj. — Pijan vlomilec. — Zlatina v konzervni steklenici. — Denar zakopan v betnavskem gozdu.

Kakor smo pred par dnevi poročali, je bil v noči od junija na julija izvršen vlom v tukajšnje Spodnještajersko ljudsko posojilnico v Stolni ulici. Način vlomila, ki je bil izvršen s ponarejenimi ključki, je takoj v začetku kazal na to, da je moral izvršiti vlom človek, ki je dobro poznal vse razmere in ki je imel v rokah originalne ključke. Policija je najprej prijela slugo posojilnice, nekega Dolinarja, katerega so v kritični noči videli v bližini posojilnice. Ker pa se njemu ni dalo ničesar dokazati, se je preiskava nadaljevala tudi v drugi smeri.

Prej je bil kot sluga nastavljen pri posojilnici nek Stelzer, ki je pred kratkim umrl. Ta je med vojno opravljal tuje službe tajnika in je kot tak imel v rokah tudi ključke. Poizvedbe so dognale, da sta k njemu zahajala dva železničarja, ključavničarja in delavnicah južne železnice. To sta nek Vid Kristovič in Alojzij Gašparček. Oba sta pri kriminalni policiji še popolnoma neznanca, ker še nista bila nikoli kaznovana. Na podlagi teh poizvedb je bil Kristovič takoj aretiran. Pri zaslišanju ni hotel sprva ničesar priznati. Videli pa so ga v tem času v bližini posojilnice in nek stražnik je bil je bilo celo gledal, kako se je mučil z odpiranjem hišnih vrtač. Bil je namreč popolnoma pijan. Šele ko so našli pri hišni preiskavi na njegovem stanovanju več odtisov ključev v milu in vosku ter med manšetami in rokavom skrit listek od kolodvorske shrambene prtljage, je končno priznal dejanje. Poizvedbe pri kolodvorski shrambi prtljage so imele čudovit uspeh. V nekem kotu shrambe je bila v spodnje hlače povita konzervna steklenica ter oddana kot navaden zavoj v shrambo. V tej steklenici je bila spravljena vsa zlatina, ki je bila ukradena iz blagajne posojilnice.

Ko je Kristovič uvidel, da so na pravi sledi, je končno skesano priznal dejanje. Načrt za vlom sta napravila že s pokojnim slugom Stelzerjem, ki je imel ključke, od katerih je Kristovič napravil odtise in izdelal ponarejene ključke. — Ostali plen, srebrni denar itd., je zakopal pod nekim drevesom v betnavskem gozdu. V spremstvu detektivov je odšel v gozd ter pokazal mesto, kjer so res našli ves denar. Celokupna vrednost ukradenih predmetov se ceni na četrt milijona K. Kristovič je bil izročen sodišču.

m Vešeli pojav iz »Ljudske knjižnice«. Lansko leto je med počitnicami število izposojevalcev padlo za polovico. Letos pa je baš nasprotno. Minuli četrtek je dosegla knjižnica celo rekordni obisk, 80 izposojevalcev je prejelo 150 knjig. Ker se vsled te velike frekvence knjige tudi silno obrabijo in številni izposojevalci ne pazijo dovolj na knjige, ki jih večinoma tudi za drag denar ni dobiti, je vodstvo primorano v naprej čim najstrožje izvajati poslovni red. Posebno se bo brez izjeme zaračunala ovojina najmanj za 1 D, kdor ne prinese knjige zavite po predpisih. Pri sedanjih draginji knjig predstavlja knjižnica ogromno vrednost in jo moramo zato vsi čuvati.

m Izlivanje ali inaktivnost? Prejeli smo: Trafikant na oglu Aleksandrove in Meljske ceste ima v izložbi razglednici Iv. Endlicherja in Avg. Jenka sredi med samimi karikaturami. Zelo pontževalno izgleda, če vidimo slike dveh idealnih bojnikov za našo nacionalno svobodo v družbi smešnih kreatur. Radi bi vedeli, ali se je to zgodilo namenoma, ali pa ni dotičnik ničesar mislil, ko je izložil razglednici na tako nedostojnem mestu.

m Izjava. V Vašem cenj. listu z dne 8. tm. ste objavili notico »Čudno postopanje državne borze dela«, kjer napadate med drugim šefa Državne borze dela v Mariboru g. Jožeta Stabeja. Ker sva pri tem neposredno prizadeta podpisana kot lastnika novoustanovljene zvonolivarne, izjavljava, da je g. J. Stabej, odnosno Državna borza dela v Mariboru, ki ji ime-

novani gospod načeluje, postopal v zavedi inozemskega zvonolivarja Greissinga popolnoma po zakonskih določbah in se mu ne more očitati niti najmanjša nepravilnost ali celo kakšno strankarstvo pri tem. Uredništvo lista naj objavi to izjavo, in da s tem javno zadoščenje g. Jožetu Stabeju, ker se mu je krivično kratila njegova osebna čast, in da se s tem zavrne vsak sum, kakor da Državna borza dela v Mariboru ne bi poslovala nepristransko in po zakonskih predpisih. Obenem prosiva g. J. Stabeja, da vzame to izjavo na znanje. Alojz Zoratti, U. Nassimbene. — (K temu še ugotovljamo, da so tudi govornice o postopanju policijskega komisarijata bile neosnovane, ker policija mora v smislu predpisov izgnati vsakega inozemskega delavca, ki je brez dela. Ugotovili bomo še podrobno, kdo in iz kakih razlogov je širil gornje vesti po mestu, ki so se čule na raznih straneh. Op. ured.)

m Plesni večer »Rita-Rita« v mariborskem gledališču. Velenadarjena mlada češka plesalka »Rita-Rita« (Markita Pešta) priredi v torek, 10. julija, svoj plesni večer. Kot pianist sodeluje kapelnik g. H. Frisch. Opozorjamo občinstvo na to prireditev ter priporočamo, da si vsakdo pravočasno preskrbi vstopnico.

m Napredni javnosti. Med žrtvami klerikalno-nemškutarske hujskarije v Slovenski Bistrici o priliki znanih dogodkov, se nahaja tudi nek težko poškodovan družinski oče, ki živi sedaj v Mariboru in zamenja išče primernega zaslužka, da bi preživel svojo ženo in nedorasle otroke, ki žive v skrajni bedi in obdesedeno stradajo. Ker se tisti, ki so krivi njegove nesreče, danes ko je v nesreči, sploh zanj več ne brigajo, prosimo našo napredno javnost, naj ona pokaže, da ima več razumevanja za reveže kakor paklerikalno-nemškutarski veljaki. Pred vsem prosimo naše podjetnike, naj bi ga sprejeli vsaj začasno v službo, seveda pa le za lahka dela (sluga ali kaj podobnega); da se reši gladi njegovo družino, pa bi bilo treba zbrati nekaj denarja, živil ali morda tudi obleke. Vse darove sprejema naše uredništvo in bo objavilo tudi imena darovalcev. Napredni in narodni Mariborčani, pokažite, da ste boljši kakor klerikalci in nemčurji!

m Blagin srcem. V Mariboru je prispel visokoodstoten invalid, bivši vojak 87. avstrijskega pešpolka, ki se je doslej nahajal v ruskem vojnem ujetništvu, v bolnici v Vladivostoku, kjer se je zdravil. Ker se invalidova družina nahaja v Meranu v Italiji in nima sredstev, da bi se vrnil k njej, prosim blaga srca, da bi mu pomagala z denarnimi darovi ter tudi z obleko, da se obleče in odpelje k svoji zapuščeni rodbini. Darove sprejema naše uredništvo.

m Učenke za šivilje. Pri podpisnem uradu je na razpolago 60 učnih mest učenkam za šivilje v neko tovarno perila v Mariboru. 30 se jih sprejme takoj v delo, 30 pa nekako čez 2 meseca. Sprejmejo se le dekleta, ki so prekorabile starost 14 let in so bile odpuščene iz ljudske ali meščanske šole. Tovarna je zelo moderno urejena, svetla in higienična. Vsi šivalni stroji so na električni pogon. Po izučenju imajo učenke zajamčeno stalno službo, ker tovarna je edina te vrste v naši državi in sta ji zajamčena napredek in obstoj. Učenke naj bodo inteligentnejše, njih starši morajo stanovati v Mariboru ali v bližnji okolici. — Dekleta, ki bi želela vstopiti v zgornja učna mesta, naj se javijo takoj osebno pri ženskem oddelku Državne borze dela v Mariboru, Slomškov trg št. 3. — Državna borza dela v Mariboru.

m Kavarna v mestnem parku. Dnevni koncert od pol 17. do pol 19. ure in od 20. do 24. ure. Sladoled in domače pecivo.

m Iz policijske kronike. Učence II. razreda ljudske šole Jože K. se je tako nevidno vozil s kolesom po Koroški cesti, da je povozil 11. letno Genevefo Čepe, ki je pri padcu dobila več poškodb. — Finančni paznik v pokloju Ivan J. je menda iz ljubezni svojo ženo tako pretepal, da ji je moral priti rešilni oddelek na pomoč. — Mariji Žilavec je v gostilni Vlahovič izmčila modra suknja, vredna 3000 kron. Pozabila je na klop. Ko se je vrnila, suknje ni bilo nikjer več. — Ivan Gabrovec, znan berač iz Studencev, je zopet beračil po mestu. V gostilni »Črni orek« so mu prepovedali be-

račenje. To pa ga je tako razhudilo, da je začel zmerjati čez državo češ, radi Beograda ne bomo govorili slovensko, Marburg je in ostane nemški. Imel bo priliko, o tem razmišljevali v zaporu. — Par veselih vinskih bratcev si je dovolilo v nedeljo neumestno šalo ter odneslo napisno tablo mestnega kopališča iz Kopališke ulice v Razlagovo ulico.

Kultura in umetnost

x VII. umetniška razstava kluba »Grohar« v Mariboru. Umetniški klub »Grohar« bo kakor lani tudi letos priredil o priliki Obrtno-industrijske izložbe v Mariboru razstavo slikarskih in kiparskih del svojih članov. Člani kluba, ki se hočejo te razstave udeležiti, se naprošajo, da pošljejo najkasneje do 8. avgusta svoja za razstavo namenjena dela izložbeni pisarni, ki se nahaja na razstavišču v Cankarjevi ulici (dekliška meščanska šola). Na pozneje dostavljene umetnine se ne bo oziralo.

x »Pesmarica Glasbene Matice«. Povodom proslave 25letnice Glasbene Matice leta 1897. izšla je pesmarica Glasbene Matice, ki se je med našimi pevskimi krogi tako priljubila, da so že tri izdaje popolnoma razprodane. Ob priliki 50-letnice je sklenil društveni odbor, da izda to pesmarico v nekoliko predelani izdaji in v večjem obsegu na novo. Ta pesmarica je sedaj dotiskana ter se dobiva na našem književnem trgu. Obsega 103 morske zbornice, od katerih je 64 na novo uvrščenih, ostali pa so sprejeti iz prve izdaje. Pesmarica stane broširana 50 Din., vezana v celo platno pa 64 Din. Naroča se v Matični knjigarni na Kongresnem trgu. Društva, ki naroče vsaj 10 izvodov skupno, dobijo broširano pesmarico za 40 Din., vezano pa za 54 Din. Vsem prijateljem slovenske pesmi priporočamo najiskrenejše to pesmarico v nakup.

x Slovenska umetniška razstava v Hodonimu na Moravskem, ki bi se imela vršiti letos, je preložena definitivno na mesec april prihodnjega leta.

x Vidovdan. Izšla je skupaj druga in tretja številka glasila »Vidovdan«, z zanimivimi članki, ki naj bi jih čital vsak djak. Prihodnja številka izide jeseni in bo potem tretji letnik »Vidovdana« izhajal redno mesečno vsakega 15. Uredništvo in uprava se nahaja v Ljubljani, Tomanova ulica št. 3.

Sokolstvo.

o Sokol v Studencih priredi v nedeljo dne 15. julija telovadni nastop članstva, naraščaja, gojenk in dece. Po nastopu je veselica z raznimi zabavami, pečenje janjcev, ples v dvorani itd. Prireditev se vrši v slučaju slabega vremena v vseh prostorih Sokolskega doma. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala in apeliramo na vse, ki se zavedajo, kako važno nacionalno nalogo vrši Sokol v tem nekdanj tako ogroženem slovenskem kraju, da nas posejijo v prav velikem številu. — Na svidenje. Zdravo!

o Zlet ruskih Sokolov v Prago. Rusko sokolstvo društvo v Pragi priredi meseca avgusta zlet vseh ruskih Sokolov v emigraciji. Zleta se udeležijo tudi Sokoli iz Jugoslavije.

Gospodarstvo.

g Produktna borza v Novem Sadu 9. julija: pšenica bačka 410—422,50, ječmen bački 290, oves bački 320, turščica bačka 292,50, bela 315, moka »0« 660—670, »2« 610—615, »5« 565, »6« 495.

g Carina na ječmen. Ekonomsko finančni komitet je v seji z dne 22. junija sklenil, da se dosedanja izvozna carina na ječmen iz br. 2. izvozne tarife, zniža od 100 D na 40 D za 100 kg. Sklep je stopil v veljavo dne 26. junija tl.

g Sejem plemenskih bikov v Rapperswilu. Zveza vzhodno-švicarskih zadruge priredi tudi jeseni in to 11., 12. in 13. septembra sejem plemenskih bikov (Schwyzerschlag) v Rapperswilu na Zürškem jezeru. Podrobne informacije o sejmu daje poslovodja zveze Dr. M. Litscher v Sevelen, Kanton St. Gallen.

g Obveznice predvojnih avstrijskih posojil. Finančna delegacija objavila uradno: Finančno ministrstvo, generalna direkcija državnih dolgov v Beogradu je z razpisom D. br. 11.309 z dne 21. jun-

1923 sporočila, da v reverzih, izdanih strankam za odvedene obveznice predvojnih državnih posojil, ne velja stavek, glaseč se »ne primajuču ovim nikakvu obavezu odnosno isplate ovih obveznic«. Ta stavek je pač veljal za obveznice vojnih, ne velja pa za obveznice predvojnih avstrijskih dolgov.

g Opozritev trgovcem glede davčnih prijav. Trgovski gremij v Mariboru opozarja svoje člane na sledeče davčne prijave: 1. Izjave za občno in posebno pridobitno za priredbeno leto 1924-25 je vlagati pri davčnem okrajnem oblastvu od 1. do 31. julija tl. in so vzeti v to napoved obratne razmere za čas od 1. julija 1922 do 30. junija 1923. Potrebne tiskovine se dbe pri davčni oblasti. 2. **Davek na poslovni promet.** Podjetniki, ki so zavezani plačevati ta davek po knjigi opravljenega prometa, so dolžni odpremiti davek za II. četrtletje 1923 do 30. julija tl. in hkratu predložiti prijavo. Davkoplačevalci, katerih promet pa v letu 1922 ni presegal določene meje prometa 360.000 D., plačujejo ta davek pavšalno in morajo vložiti do 31. julija tl. prijavo o prometu, opravljenem v letu 1922. Kdor te prijave opusti ali jih nepravilno izstavi, izgubi pravico do pritožbe zoper poslovni davek, ki mu ga odmeri davčni odbor na podlagi uradnih podatkov. 3. se naznanja, da je priredba o poslovnem davku za čas od 1. oktobra 1921 do 31. decembra 1922 dovršena in bo vsem onim davčnim zavezancem, ki tega davka iz kateregakoli vzroka do sedaj niso plačevali, pri davčni oblasti soba št. 2, oziroma pri davčnem uradu in mestnem magistratu v roku od 17. do 31. julija na vpogled.

g Fazija slovenskih eksportnih podjetij. Štiri največja sloveska importna in eksportna podjetja in sicer: »Impex«, eksportna in importna d. d. v Ljubljani, veletrgovina dr. Fran Jenko, import in eksport v Ljubljani, »Sinta«, splošna trgovska in industrijska družba v Ljubljani in »Vnovčevalnica za živino in mast« družba z o. z., Zeleni vrh pri Ljubljani so se združile ter bodo vodila svoje posle pod naslovom »Impex«, importna in eksportna družba z o. z. v Ljubljani. Družba ima sledeče oddelke: lesna trgovina in trgovina in industrija z drvi in ogljem, oddelek za tehnične produkte, oddelek za deželne pridelke in oddelek za mesno industrijo in izvoz živine, perutnine in jajc.

g Dobava sena in slame. Dne 28. julija t. l. se bodo vršile ofertalne licitacije glede dobave sena in slame pri intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani za garnizijo Ljubljana, pri vojnem okrogu v Celju za garnizijo Celje, pri vojnem okrogu v Mariboru za garnizijo Maribor in pri komandi mesta v Slov. Bistrici, za garnizijo Slovenska Bistrica. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

g Dobava ovsa. Pri intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani se bo vršila dne 6. avgusta tl. ofertalna licitacija glede dobave 780.000 kg ovsa. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice interesentom na vpogled.

Izpred sodišča.

V znamenju sekire in motike.

Dne 2. aprila je prišel viničar Martin Kuri iz Andrenc, okraj Sv. Lenart v Sl. gor. nekoliko vinjen domov ter se spris svojo ženo Marijo. Ker je v takem razpoloženju nasilen, sta njegova otroka Angela in Konrad zbežala k sosedu Lovrenčiču in se spravila pri njem tudi spat. To pa ni bilo po volji očetu. Zaito je enkrat v noči šel po otroka k Lovrenčiču. Ta se mu ni zglašil, pač pa si pripravi v hiši sekiro, češ, če pride Kuri še enkrat, ga bo s sekiro udaril. Za nekaj časa se je res vrnil Kuri k Lovrenčiču ter zahteval zopet svoja otroka od njega. Ker se mu ni dolgo oglašil, je začel razsajati pri oknu. Slednjemu je Lovrenčič rekel, da sta otroka že odšla. Tako je Kuri zopet odšel. Ker ni bilo otrok domov, je šel pogledat v Lovrenčičevo stiskalnico. To je bilo že po polnoči. Ko je stopil v stiskalnico, je nekaj zaropotalo in že sta planila Jernej Lovrenčič in njegova žena Marija po njem. Prvi s sekiro, drugi pa z motiko ter u-

drihala po njem. Zadobil je 6 lahkih poškodb in eno težko, namreč zlomljeje leve podlehtnice. Zakonska Lovrenčič priznata svoje dejanje, uveljavljata pa pravičen silobran. Obsojena sta bila radi hudodelstva težke telesno poškodbe in sicer mož na 2 meseca, žena pa na 3 tedne ječe.

Tatinska služkinja.

21letna Jožefa Lagler, ki je že 4krat predkaznovana, je bila v času od 3. febr. do 15. aprila uslužbena pri Slavki Plevnik v Mariboru, Gregorčičeva ul. 14 kot dekla. V dobi svoje zaposlenosti je ukradla svoji gospodinjji zlati prstan, ročno torbico, 2 robca in nekaj volne v skupni vrednosti 3500 K. Lagler prizna tatvino prstana, torbice in volne, taji pa, da bi ukradla tudi 2 robca. Sodišče jo je obsodilo na 3 mesece težke ječe.

Ukradel govejo kožo. 33letni posestnik Franc Krajnc iz Velike Varnice, okraj Ptuj, ki je že 13krat predkaznovan, je dne 4. aprila ukradel Simonu Cafuta v Veliki Varnici govejo kožo v vrednosti 2375 K. Koža je bila v zaklenjeni srambi, od koje je tat našel ključ na postelji v sobi. Krajnc, ki tatvino kože prizna, je bil obsojen na 4 mesece težke ječe.

Tatvina pri selitvi.

Dne 26. in 27. aprila je Ernestina Bathyany odposlala svoje pohištvo, katero je imela shranjeno v skladišču hiše Strossmajerjeva ul. 6, v Lendavi. Pri tem delu sta ji pomagala v Strossmajerjevi ul. 6 stanujoči zidar Franc Krajnc in njegova žena Ana Krajnc, ki je tam hišnica. Pri tej priliki pa sta ukradla svoji delodajalki 8 servijet, 4 brisače, 4

prte, rjuho, 2 preprogi, 2 loŃca, gladilnik, vago, stroj za rezanje mesa, 2 podzglavnika, odejo, 18 klopcev volne in še druge različne predmete v skupni vrednosti 2882 K. Ukradene stvari sta spravila deloma v neki stolp, deloma pa v klet, kjer so jih pozneje našli detektivni in lastnica. Po izidu hišne preiskave sta oba priznala tatvino. Pred okrožnim sodiščem sta bila obsojena radi hudodelstva tatvine vsak na 2 meseca težke ječe.

Z vozno ročico po glavi.

V nedeljo, dne 1. aprila je nastal pri Sv. Ani v Slov. gor. po maši med kmečkimi fanti pretep, v katerem je bil posestniški sin Anton Grafoner lahko telesno poškodovan. Ko je slednji prišel domov v Ščavnico, je rekel posestniškemu sinu Leopoldu Kolariču, da bo danes »gverano« dobil, ker je Antona Klemen-

tiča zoper njega naščuval. Radi tega je vzel Kolarič ročico in tekel za Grafonerjem. Ko je to videla njegova sestra Ana Grafoner, je pozvala svojega očeta Franca Grafoner, naj gre na pomoč bratu Antonu, ki je med tem časom zbežal v Švajglerjevo hišo. Franc Grafoner se je takoj oborožil z neko dugo in tekel proti Leopoldu Kolariču. Ta se je vsled tega skrivil v Švajglerjevi hiši. Tedaj pa je prišel nasproti njegov brat Feliks in trčil z Grafonerjem skupaj. Leopold Kolarič je radi tega skočil z ročico v roki na tla in udaril Grafonerja od zgoraj z vso močjo po glavi. Udarjeni je padel na tla in ležal nato 4 ure v nezavesti. Zadobil je samo na sobi težko in smrtne nevarno poškodbo. Kolarič prizna svojo dejanje, zagovarja pa se s silobranom. Okrožno sodišče ga je obsodilo radi hudodelstva na 3 mesece težke ječe.

Opravična številka Nc. VI 870/23

Prostovoljna dražba nepremičnin.

Na predlog lastnikov Marije Lešnik, Antona Gredar in Elize Gredar, posestnikov v Pobrežju, Cesta na Brezje št. 23, se prodajo na javni dražbi spodaj zapisane nepremičnine — z navedenimi pritlikinami vred — za pristavljeno izključno ceno dne 26. julija 1923 popoldne ob 15. uri kot celota. — Dražba se vrši na licu mesta v Pobrežju, Cesta na Brezje št. 23. Ponudbe pod izključno ceno se ne sprejmejo. Zastavne pravice na zemljišču zavarovanih upnikov ostanje nedotaknjene. Od kupnine se plača samo tisti del v gotovini, ki ostane od cele vsote po odračunanju prevzetih bremen. Za potrditev prodaje imajo prodajalci 8 dni premisleka. Izkupilo prodaje je izročiti notarju Aščiču kot sodnemu komisarju. Ostali pogoji prodaje in plačevanja se smejo vpogledati pri g. notarju Ivanu Aščiču v Mariboru kot sodnemu komisarju.

Okrajno sodišče v Mariboru.

odd. VI, dne 19. julija 1923.

- 1. parc. št. 92 stavbišče z zidano hišo št. 23 Cesta na Brezje v Pobrežju 3 a 42 m²,
2. parc. št. 789 pašnik 4 a 92 m²,
3. „ „ 790/1 njiva 36 a 20 m²,
4. „ „ 790/2 vrt 4 a 21 m²,
5. „ „ 350 rastlinjak 54 m²,
Izključna cena 125.000 Din.

Mala oznanila.

Dva prvovrstna brivska pomočnika in enega učenca takoj sprejme Fran Novak, Maribor. 1414 2-1

Soliden gospod se sprejme na hrano in stanovanje. Pobreška cesta 9 I, levo. 1416

250.000 Dinarjev se odda na prvo knjižbo. Dopise z obrestno ponudbo pod „Varne“ na upravo. 1417

Otrožji vozček se za 3500 K proda. Vprašati: Tattenbachova ulica 27, prizemno, vrata št. 2. 1415

Lokal v središču mesta, pripraven za vsako obrt, se takoj odda. J. Bizjak, Koroska cesta št. 1. 1413

VI dobite poštni paket franco povsod: 1 flin med, konjak, 1 hol. liker Levart, 1 Coiffeur liker, 1 Triple sec; vse skupaj samo za Din. 282.- Himelak i drug, Maribor. 1301

Rabim nujno, za na novo pričetle plodonošno podjetje posejilo 5000.— D proti 20% obresti na dobo 6 mesecev. Denar zasiguran. Ponudbe na upravo „Tabora“ pod šifro „posejilo 5000.—“. 1402

Na lepše srajce, kravate, klobuke, nogavice in ostalo modno blago dobite po ugodnih cenah v modni trgovini B. Veselinović & Komp., Maribor, Gospodarska ul. 26. 1382

Dve mebiovani sobi (ena z eno, druga z dvema posteljami) se oddata do 15 septembra. Naslov pove upravnistvu „Tabora“. 3-3

Nogavice

kupite najcenejša pri tvrdki Anica Traun, Maribor Grajski trg 1. 1179

Galanterija

drobnina, trikotaža Samo na debelo! Gaspari & Faninger Maribor 1047 Aleksandrova cesta 48.

Opravična številka: E 77/22-28 Zavezana stranka Milivoj Josip Galovec in Marija Galovec.

Dražbeni oklic in poziv k napovedi.

Na predlog zahtevajoče stranke Posojilnica v Mariboru bo dne 1. septembra 1923, predpoldne ob 11. uri, pri tem sodišču, v izbi št. 27 na podstavu s tem odobrenih pogojev ponovno dražba sledečih nepremičnin: Zemljiška knjiga: Krčevina, vl. št.: 108, označba nepremičnin: 1. hiša št. 157 s hlevi, skladiščem, drvarnico itd., cenilna vrednost: 300.467 K, 2. vrtna parcela št. 402 v izmeri 7 arov 70 m², cenilna vrednost: 30.800 K. Najmanjši ponudek: 166.908 K. K nepremičnini zemljiška knjiga Krčevina vl. št. 108 spadajo sledeče pritlikline: 1 železni in 1 bakreni kotel in 1 miza v cenilni vrednosti 2550 K, katera je zapopadana že v gor navedeni cenilni vrednosti zemljišča. Pod najmanjšim ponudkom se ne prodaje. Podpisano sodišče kot zemljiškokajizišno sodišče naj zaznamuje določitev dražbenega naroka. Na hipotečne upnike, posestnike kreditnih ali kavcijskih hipotek, nadalje glede davkov ter davščin na javne organe so naslovljeni na drugi strani tega oklica natisnjeni pozivi.

Okrajno sodišče v Mariboru. odd. IV., dne 27. junija 1923. 1418

Mihel Zevaco: KRALJEV TEKMEC.

(Nadaljevanje in konec romana: Markiza Pompadour.) Poslovenila: Rosandra. (Dalje.) (19) Noe ni bil zlobnega srca, — kajti v svoji radosti ni nehal misliti na pesnika, proti čegar bivališču je hitel z dolgimi koraki. — Poten in hropeč je prišel do križpota Buci in se spenjal po stopnjicah v tretje nadstropje, — hitro, kolikor so mu to dopuščale kratke noge in obilni trebuh. Kot strela iz jasnega neba je dobesedno padel v Crebillonovo sobo. — Poet je korigiral četrti akt svoje »Kataline«. — Pri pogledu na prišleca se je Crebillonov obraz razjasnil; odložil je pero, odmaknil rokopolis, pa veselo vzkliknil: »Ti si to, Poisson, — ali prinašaš denarja?« — »Cvenka,« — je odvrnil debelušni pijanček, — »oh, cvenka!« — »Pa kaj tedaj prihajaš semkaj,« — ga je nekam odurno zavrnil Crebillon, a Noe se ni pustil užaliti od prijateljeve neprijaznosti, in v radosti, ki ga je kar dušila, je vzklikal: »Ne denarja, — ne, — ampak zlatnikov. In še jih bo, — še, — kolikor jih bova hotela in kolikor jih bodeva mogla zapiti. — Prav lepih težkih Luis d' or-ov!« Tako govoreč je mahal pred začudenimi Crebillonovimi očmi s polno mošnjo. Potem pa jo je spraznil na mizo. — »Oh, oh, oh,« — je vzklikal presenečeno vzradošeni prijatelj, Poisson je pa veselo štel. — »Sto, dve, tri — štiri — petsto frankov... Dvestopečdeset za vsakega,« — je pristavil ter bratovsko razdelil na dva jednaka dela. — »Oh, oh,« — se ni mogel poet načuditi,

»Odprimo vendar okna in vrata, da pride notri Paktol, ki se zdi, da hoče tod mimo.« — »Zakaj, — kako,« — je priprosto Poisson radovedno spraševal, — »tega plemenitnika pa nimam časti poznati.« — »Paktol ni ne plemenitaš, ne priprost meščan,« — je resnobno odvrnil Crebillon. — »Paktol, dragi moj Noe, — je bil reka zlata, ki je katerikoli v starih časih izstopila iz svoje struge, da se je vlija v pesniške koče. — Na zdravje tedaj, Paktolu, kralju vseh rek — zlatemu viru vseh dobrot!« — S temi besedami je Crebillon spraval na varno svoj del dukatov, pa hitro zahteval, da mu Poisson pove, kako in kaj glede tega nepričakovanega cvenka. — »Povej mi, kako si vendar prišel do tega zlata, razloži mi pomen besed, ki si jih tako važno izpregovoril: »zlatnikov, kolikor bova hotela in mogla zapiti.« — »Toda — mislim, da bo to dopovedovanje dolgo in če imaš jezik presah, pač ne boš mogel dokončati. — Počakaj tedaj, da grem hitro po par steklenic šumoviga, da boš lažje pripovedoval!« — In hitro je hotel Crebillon k vratom, da poskrbi potrebno. — Noe ga je vznemirjen mašoma pograbil za rokav: »Šampanjca, — oh ti grdi nevaležnič, in še kličeš in hvališ reko zlata — vina d' Anjou, — slišiš Crebillon, — vina d' Anjou hočem!« — je ukazoval odhajajočemu Crebillonu. — »Naj me kuga pobere, če se dotaknem tiste brozge le s prstom,« — je ta odgovoril. — »To se pravi, da misli storiti, kar je rekel in bo tedaj pil sam,« — je pomislil Noe, — glasno pa pripomnil: »Tudi jaz grem s teboj!« — Čez nekaj minut sta se vračala oba, vsak s svojo košaro steklenic, — eden šampanjca, a drugi z vinom d' Anjou. — Ko sta sedela vsak pred svojo steklenko in sta si napolnila kozarce, je Crebillon rekel prijatelju:

»Sedaj te poslušam, — začni pripovedovati!« — In pesnik je iz svojega udobnega naslonjača opazoval peneče se vince v svojem kozarcu, zraven pa je ljubeznjivo božal svojo pipo, v katero je tlačil tobaka, — kajti tudi tega si je prisrbel, ko je nakupoval s prijateljevim darom ljubljeno vince. — Noe je slavnostno pričel: »Rekel sem ti, Crebillon, da bo še denarja, kolikor ga bodeva le hotela.« — »To sem že slišal, — ali kako vendar, ali si mi morda dobil radodarnega založnika?« — »To ne,« — je odvrnil Poisson, — »ali dobil sem nekaj boljega. — Ali si ti mislil, kakor jaz, da sva pomagala rešiti Ivano iz preteče ji nevarnosti?« — »Gospo d' Etioles? — Gotovo, saj si mi ti sam to rekla.« — »Ali midva sva se motila!« — »Kako, — kako,« — je vzkliknil Crebillon ravno v hipu, ko si je hotel nazgati pipo. — »Ivana sploh ni bila v nevarnosti,« — je odvrnil Poisson. — Ravno narobe!« — »Kakšne skrivnosti so to? — Ali mi jih še razjasniš,« — je nevoljno pripomnil Crebillon, ki je z nekakim nemirom jel premišljevat. — »Evo, — zdi se, da je nek bogat, velik mogočen gospod zaljubljen v Ivano,« — je s pritajenim glasom razlagal Noe, — »in ker ni mogel drugače dospeti do nje, priti v zvezo z njo, jo je kratkotalo odvedel, uropal, — in to z najino pomočjo!« — »Kratkotalo,« — je ponovil Crebillon resno in postavivši na mizo poln kozarec, katerega se njegove ustnice v zamišljenosti niti dotaknile niso. — »Da — in z najino pomočjo!« — je odvrnil s povdankom Poisson. — »Velik, mogočen gospod? — Povej, kako si rekla?« — je zopet vprašal Crebillon. — »Visok, mogočen gospod, za katerega se celo policijski predsednik pobriga in trudi,«

»Visok, mogočen gospod, — za katerega se celo policijski predsednik pobriga in trudi — — — Ali je ta gospod morda — — —« — »Kralj, — da, Crebillon, — prav kralj zares!« — »Kralj, — to pa ni malenkost,« — je vzkliknil Crebillon, pa položil na mizo še neužgano pipo. — »In ti praviš, da je kralj pustil odvesti, uropati gospo d' Etioles?« — »Z najino pomočjo,« — se je ponovno bahal Noe. — »To si že rekel in ponovil,« — je vedno bolj hladno govoril Crebillon. — »Ali zakaj je vendar kralj pustil odvesti gospo d' Etioles z najino pomočjo?« — je pristavil, ker je opazil, da hoče Poisson že v tretjič ponoviti svojo baharijo. — »Saj sem ti rekel, da je bil kralj zaljubljen v gospo d' Etioles.« — »In tako, — — — ej, končaj vendar!« — »In tako je sedaj Ivana kraljeva ljubica,« — se je Poisson bahal z nevedno ošabnostjo pijancev. — »Kraljeva ljubica — ti to mirno trdiš?« — »Da, — seveda jo sedaj kralj še skriva. — Ali rečem ti, on je zaljubljen vanjo, — saj je pa tudi Ivana čudovito lepa, pametna in umna, in gospa Poisson misli, da se bo kralj vdal njenemu nasvetu in tako bo Ivana v kratkem oficijelno — — —« — »Francoska kraljica?« — je ironično vprašal Crebillon. — »Ah ne,« — je ponižno odgovoril Noe; seveda le samo favoritka kraljeva!« — »Ah — tako tedaj misli in računa ti sta ljubeznjiva gospa Poisson, tista častivredna mati — — —« — »Gotova je o tem. — In tako pač lahko razumeš, da bodedo mi, ki smo pripomogli h kraljevi sreči in k sreči Ivane, — imeli vse, kar si želimo. — Kaj praviš ti k temu, prijatelj Crebillon?« — »Da, res, — lahko sedaj zahtevamo vse, — mi, ki smo pripomogli kralju k taki sreči, — dobro si povedal, Poisson.«